

PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU

wrocławski teatr lalek

reżyseria i choreografia: Piotr Soroka

Świat WOW!

www.teatrlalek.wroclaw.pl

1+

premiera 22/03/2025

CZYM JEST PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU „ŚWIAT WOW!”?

Przedprzewodnik do spektaklu to informacje, z którymi warto zapoznać się przed wizytą w Teatrze. Dzięki przedprzewodnikowi dowiesz się więcej na temat przedstawienia, na które się wybierasz. Znajdziesz w nim informacje m.in. na temat:

- treści i źródeł powstania spektaklu „Świat WOW!”
- estetyki, którą posługują się twórcy przedstawienia
- intensywnych bodźców dźwiękowych i świetlnych
- dostępności przedstawienia dla widzów o szczególnych potrzebach

PO CO NAM PRZEDPRZEWODNIKI DO SPEKTAKLI?

Nowe spektakle Wrocławskiego Teatru Lalek powstają na podstawie różnych tekstów. Przedstawienia dotyczą ważnych, a często trudnych tematów. Wykorzystują zróżnicowane środki artystyczne. Zdarza się, że po ich obejrzeniu dzieci i młodzież zadają opiekunom wiele pytań. Odbiór przedstawień wywołuje żywe emocje. Przedprzewodnik pozwala się na te pytania i emocje przygotować.

DLA KOGO JEST PRZEDPRZEWODNIK?

Dla wszystkich, którzy chcą dowiedzieć się czegoś więcej o przedstawieniu, w tym:

- widzów, dla których jest to pierwsza wizyta w teatrze i chcą być przygotowani na nowe doświadczenie,
- rodziców i nauczycieli, którzy chcą być przygotowani na trudniejsze treści w przedstawieniach lub intensywne, mocno oddziałujące środki wyrazu,
- osób o szczególnych potrzebach, w tym osób z niepełnościami, neuroróżnorodnych lub w kryzysach zdrowia psychicznego.

**wrocławski
teatr lalek**

SPIS TREŚCI

1. Przed wizytą w teatrze	<u>4</u>
2. Pierwszy raz w teatrze – spektakle dla najmłodszych	<u>6</u>
3. Najważniejsze informacje o przedstawieniu „Świat WOW!”	<u>9</u>
4. O czym jest spektakl „Świat WOW!”?	<u>10</u>
5. Jaką estetyką posługują się twórcy przedstawienia?	<u>12</u>
6. Światła i dźwięki w spektaklu	<u>14</u>
7. Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu	<u>15</u>
8. Czy przedstawienie jest dostępne dla widzów z niepełnosprawnościami?	<u>19</u>
9. Czy przedstawienie jest odpowiednie dla widzów neuro różnorodnych?	<u>20</u>
10. W jaki sposób Teatr wspiera widzów w odbiorze i rozumieniu spektaklu?	<u>22</u>
11. Słowniczek trudniejszych pojęć	<u>23</u>
12. Kontakt	<u>25</u>

PRZED WIZYTĄ W TEATRZE

Przedstawienie pod tytułem „Świat WOW!” gramy na Scenie na Piętrze Wrocławskiego Teatru Lalek. Wrocławski Teatr Lalek znajduje się w ścisłym centrum miasta, przy pl. Teatralnym 4. Możesz do nas dojechać komunikacją miejską. Najbliższe duże, płatne parkingi znajdują się w Renomie

oraz w Narodowym Forum Muzyki. Jeśli nie czujesz się dobrze na zamkniętych, wielopoziomowych parkingach, otwarte, płatne parkingi znajdują się przy ul. Teatralnej i przy ul. Podwale. Jest tam jednak niewiele miejsc i możesz mieć trudność z pozostawieniem samochodu.

Do Teatru warto przybyć chwilę wcześniej. Będziesz mieć wtedy czas, by spokojnie pozostawić kurtkę lub płaszcz w szatni i skorzystać z toalety. W szatni możesz również zostawić wózek niemowlęcy. W budynku przywitają Cię pracownicy obsługi widowni.

Pracownicy obsługi widowni są zwykle ubrani na czarno i mają żółte plakietki z logotypem Wrocławskiego Teatru Lalek. Sprawdź Twój bilet, pokierują do szatni i na widownię oraz odpowiedzą na pytania. Gdy wejdiesz na salę widowiskową, pomogą Ci w znalezieniu Twojego miejsca.

W hallu przy szatni znajduje się sklepik, w którym możesz kupić teatralne pamiątki. Są tam też dwa ekrany, na których wyświetlają się dynamiczne zwiastuny różnych spektakli. Podczas spektakli weekendowych przy Dużej scenie działa kawiarenka teatralna. Możesz w niej kupić coś do picia i słodką przekąskę. Kawiarenka jest niewielka, więc czasem będziesz musiał poczekać w kolejce.

W hallu przy szatni znajduje się sklepik, w którym możesz kupić teatralne pamiątki. Są tam też dwa ekrany, na których wyświetlają się dynamiczne zwiastuny różnych spektakli. Podczas spektakli weekendowych przy Dużej scenie działa kawiarenka teatralna. Możesz w niej kupić

Przed rozpoczęciem spektaklu w foyer (czyli hallu, który znajduje się przed wejściem do sali widowiskowej) może być tłoczno i głośno. Na Scenie na Piętrze znajduje się 50 miejsc i wszyscy widzowie będą czekać na rozpoczęcie przedstawienia. Po przyjściu do Teatru nie możesz od razu zająć miejsca w sali widowiskowej. W tym czasie aktorzy i obsługa przedstawienia sprawdzają, czy scena i widownia są idealnie przygotowane. Gdy wszystko jest dopięte na ostatni guzik, pracownicy obsługi widowni otwierają drzwi sali widowiskowej i zapraszają widzów do środka.

Przed rozpoczęciem spektaklu w foyer (czyli hallu, który znajduje się przed wejściem do sali widowiskowej) może być tłoczno i głośno. Na Scenie na Piętrze znajduje się 50 miejsc i wszyscy widzowie będą czekać na rozpoczęcie przedstawienia. Po przyjściu do Teatru nie możesz od razu zająć

PIERWSZY RAZ W TEATRZE – SPEKTAKLE DLA NAJNAJMŁODSZYCH

Spektakl pod tytułem „Świat WOW!” wpisuje się w nurt teatru dla najmłodszych widzów, nazywanych często najnajami. To przedstawienia, które twórcy projektują z myślą o pierwszych doświadczeniach teatralnych, dla widzów w wieku od 6 miesięcy do trzech lat i bliskich im dorosłych. Pierwsze spektakle dla naj- najów powstały we włoskim teatrze La Barraca w latach 80. XX wieku. Od 20 lat cieszą się dużym zainteresowaniem również wśród polskich rodzin.

Przedstawienia dla najmłodszych to formy kameralne. Trwają zwykle około 40 minut. Spektakle opierają się na łagodnych bodźcach wizualnych, dźwiękowych i dotykowych. Opowieść płynie swobodnie – widzowie mogą jej doświadczać na własny sposób. W przedstawieniach zwykle nie ma słów lub padają pojedyncze zdania. Aktorzy ożywiają elementy przedstawienia i czule wprowadzają najmłodszych odbiorców w świat teatru.

Spektakle dla najmłodszych posługują się łagodnymi i w pełni bezpiecznymi środkami artystycznymi. Na widowni i na scenie cały czas zapalone jest delikatne światło. Kolory są utrzymane w spójnej paletce barwnej. Dźwięki są harmonijne. To pojedyncze słowa, śpiewanki, odgłosy przyrody i delikatna muzyka. Często wpisują się w nurt ASMR – dźwięków relaksacyjnych, przyjemnych. W przedstawieniach dla najmłodszych nie wykorzystuje się dymu scenicznego ani projekcji. Nie ma dynamicznych zmian scen, światła, głośności.

Widzowie przedstawienia siedzą na wykładzinie, na miękkich poduszkach. Dzieci mogą zmieniać pozycje w trakcie spektaklu: siedzieć samodzielnie lub na kolanach dorosłych, położyć się. Układ widowni wspiera naturalną potrzebę ruchu, dba o wygodę odbiorców i stymuluje koncentrację. Dorośli siedzą razem z dziećmi lub – gdy bliskich jest więcej – zajmują miejsca z tyłu tak, by nie zasłaniać innym widzom.

Widownia i przestrzeń gry aktorów znajdują się na tym samym poziomie – są rozróżnione kolorem lub oddzielone elementem scenografii. Aktorzy są blisko odbiorców, w uważnym z nimi kontakcie. Często po zakończeniu opowieści aktorzy zabierają oddzielający scenę i widownię element scenografii i zapraszają odbiorców do wspólnej zabawy. Podczas tej części widzowie mogą dotknąć wybranych rekwizytów, pod opieką dorosłych powtórzyć teatralne zabawy lub zbadać przestrzeń.

Pierwszy spektakl Twojego dziecka może być niezwykłym doświadczeniem. To także świetna okazja, aby przyjrzeć się, jak dziecko reaguje na bodźce, dźwięki, nowe otoczenie i osoby. Pamiętaj, że Twoje dziecko dopiero uczy się teatru, dlatego jeśli się przestraszy, zaśmie lub będzie chciało wyjść, nie odbieraj tego jako niepowodzenia.

Przed wejściem na salę widowiskową poprosimy Cię o zdjęcie butów. Na widowni przygotowaliśmy białą, puchatą wykładzinę i białe pufy. Najmłodszy widzowie będą na nich leżeć, pełzać, przytulać się – dlatego musimy szczególnie zadbać o higienę. Jeśli nie lubisz siedzieć na poduszkach, możesz zająć miejsce na krześle. Krzesła przygotowaliśmy w ostatnim rzędzie widowni.

Nie upominaj dzieci za ich spontaniczne reakcje podczas przedstawienia – bardzo nas one cieszą!

Jeśli dziecko zacznie płakać podczas spektaklu, dobrym rozwiązaniem będzie wyjście na chwilę do foyer – pracownicy obsługi widowni pomogą Ci w powrocie, gdy maluch się uspokoi.

W damskiej toalecie oraz przy Scenie na Piętrze znajdują się przewijaki. Możesz z nich skorzystać, gdy potrzebujesz wykonać czynności pielęgnacyjne.

Możesz wyjaśnić dziecku, że w sali widowiskowej są dwie strefy: scena, na której występują aktorzy i widownia, gdzie dzieci i dorośli oglądają przedstawienie. Widzowie mogą wejść na scenę tylko, gdy aktorzy ich tam zaproszą.

Na sali widowiskowej nie można pić ani jeść. Możesz natomiast skorzystać ze swojego picia lub jedzenia w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia.

Na sali widowiskowej nie można korzystać z telefonów komórkowych. Światło ekranu i dźwięki przeszkadzają innym widzom. Jeśli potrzebujesz skorzystać z telefonu, możesz to zrobić w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE O PRZEDSTAWIENIU „ŚWIAT WOW!”

Przedstawienie pod tytułem „Świat WOW!” miało swoją premierę 22.03.2025 r.

Reżyserem, autorem scenariusza i choreografii do spektaklu jest Piotr Soroka. Za reżyserię światła odpowiada Alicja Pietrucka. Autorem scenografii jest Adam Królikowski, a muzykę skomponował Michał Lis. Inspicjentką spektaklu jest Agnieszka Drobna.

W spektaklu występują dwie aktorki:
Aneta Głuch-Klucznik i Aleksandra Mazoń.

Przedstawienie trwa 42 minuty.

Pierwsza część to historia, którą aktorki opowiadają gestami i obrazami. Pierwsza część trwa około 34 minut. W drugiej części widzowie są zaproszeni na scenę, by samodzielnie doświadczać światła i koloru. Druga część trwa około 8 minut.

W spektaklu nie ma przerwy.

Przedstawienie pod tytułem „Świat WOW!” polecamy dla widzów, którzy ukończyli 1. rok życia. Spektakl może być nieodpowiedni dla widzów młodszych. Ich wzrok nie jest jeszcze w pełni przygotowany na obrazy, które proponują twórcy.

Przedstawienie może być również interesujące dla dzieci starszych. Starsze dzieci zauważą i zrozumieją więcej zjawisk, wykorzystanych w spektaklu.

Jeśli Twoje dziecko jest szczególnie wrażliwe na bodźce wzrokowe, minimalna granica wieku może być wyższa.

O CZYM JEST SPEKTAKL „ŚWIAT WOW!”?

Tytuł spektaklu „Świat WOW!” łączy zachwyty nad światem i zjawisko światła. Gdy przeczytasz go na głos, usłyszysz światło, który ten zachwyty tworzy. Bez światła bowiem świat istnieć nie może: to światło stwarza dzień i noc, rysuje kolory, sprawia, że ludzie, zwierzęta i rośliny rosną. Światło wpływa na samopoczucie i emocje. Może nawet mieć wartość terapeutyczną.

W przedstawieniu występują dwie aktorki. Wyglądają niemal identycznie. Mają takie same białe włosy. Jedna aktorka nosi białą sukienkę, druga – białe spodnie i bluzkę. Spektakl nie odpowiada na pytanie kim są, ani jaka jest pomiędzy nimi relacja. To dwie postaci, które wspólnie doświadczają zjawisk, związanych ze światłem: kolorów, cieni, lustrzanych odbić – i związanych z nimi emocji.

Spektakl nie ma ściśle określonej fabuły – to zbiór swobodnie połączonych obrazów, które pobudzają wyobraźnię i pozwalają każdemu z widzów opowiedzieć tę historię po swojemu. Przez większą część spektaklu aktorki nie mówią – posługują się dźwiękami, śmiechem i onomatopejami. Dla dziecięcych odbiorców to najprostsze, naturalne formy komunikacji niewerbalnej.

Twórcy przedstawienia odwołują się do zjawisk w psychologii rozwojowej, które kształtują się około pierwszego roku życia. Zwracają uwagę na potęgę dotyku, najmocniejszego i najprostszego środka komunikacji. Odnoszą się do pojęcia stałości przedmiotu i emocji, które się pojawiają, gdy bliska osoba znika z pola widzenia. W ostatniej scenie twórcy nawiązują do koncepcji chromoterapii – wpływu kolorów na samopoczucie i koncentrację.

Przedstawienie jest odpowiednie również dla widzów starszych. Spektakl wycisza, pozwala na odpoczynek od wszechobecnych bodźców. Prostota wykorzystanych w przedstawieniu środków ułatwia skupienie oraz pobudza wyobraźnię.

Minimalistyczne środki wyrazu: światło, cień, ruch, można łatwo przenieść do domowej przestrzeni. Twórcy projektują efekty, które można powtórzyć bez specjalistycznego sprzętu. Zaproponowane zabawy wykorzystują proste zjawiska optyczne. W naturalny sposób rozwijają wyobraźnię, ekspresję, budują bliskość pomiędzy dzieckiem a dorosłym.

Jeśli chcesz dowiedzieć się w co się bawić, gdy zgaśnie światło, czy światło może być sztuką i które działania, inspirowane spektaklem można przenieść do domowych zabaw, posłuchaj wypowiedzi Anety Głuch-Klucznik – aktorki, wykładowczynie „Laboratorium światła” w Akademii Sztuk Teatralnych: [link](#)

Szczegółowy opis każdej sceny znajdziesz w rozdziale „Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu” na stronie [15](#)

JAKĄ ESTETYKĄ POSŁUGUJE SIĘ PRZEDSTAWIENIE?

Przedstawienie „Świat WOW!” posługuje się minimalistyczną estetyką teatru formy. To znaczy, że w spektaklu pada niewiele słów, a opowieść jest zbudowana z obrazów, ruchu, gestów, form plastycznych. W scenografii przedstawienia dominuje biel. Biała jest podłoga, białe są drapowane zasłony po obu stronach sceny, biały jest ekran – horyzont. Proste i białe są również kostiumy aktorek. Biel przestrzeni

wycisza i uspokaja, ale jest również wyrazistym tłem dla pojawiających się w spektaklu kolorów.

Emocje i postaci są pokazane przy pomocy ruchu i światła. Aktorki wyrażają uczucia sylwetką, wyrazem twarzy, czerwonym światełkiem na wysokości serca. Do powołania do życia postaci aktorki wykorzystują cienie. Czasem tworzą z nich inne postaci (np. zwierzęta), czasem są to cienie występujących osób – ich twarze i dłonie. Światło jest także samodzielnym bohaterem przedstawienia. Ucieka, gdy aktorki próbują je złapać. W innym momencie światło głaszcze aktorki, masuje, zaczepta. Dla oddania charakteru i funkcji światła twórcy przedstawienia wykorzystują kolory. Przez większość część spektaklu jest to niebieski i czerwony. Finałową scenę ilustrują dodatkowo kolor żółty, zielony i fioletowy.

Część scen w spektaklu wykorzystuje estetykę teatru cieni. Teatr cieni to forma teatru lalkowego, w której widzowie oglądają na podświetlonym ekranie cienie, rzucone przez przedmioty lub ciała aktorów. W przedstawieniu cień jest wykorzystywany jako lustrzane odbicie aktorek. Czasem pozwala na stworzenie postaci (np. uproszczonych sylwetek zwierząt), czasem na zabawę skalą (w zależności od sposobu podświetlenia postać może urosnąć lub się skurczyć). Dla bardziej wyrazistego efektu w scenach cieniowych panuje lekki półmrok.

Galerię zdjęć oraz filmowy zwiastun spektaklu znajdziesz na stronie www.teatrlalek.wroclaw.pl (przy opisie spektaklu).

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o estetyce przedstawienia „Świat WOW!”, o tym, dla kogo adresowany jest spektakl i w jaki sposób wykorzystane zjawiska mogą być inspirujące dla dzieci, posłuchaj wypowiedzi Alicji Pietruckiej, reżyserki światła: [link](#)

ŚWIATŁA I DŹWIĘKI W SPEKTAKLU

światła

W przedstawieniu pt. „Świat WOW!” światło buduje różne światy. To ono odpowiada za powstawanie kolorów. Powo-
łuje do życia postaci – gdy aktorki tworzą je z cieni swoich sylwetek i dłoni. Światło oddaje również emocje. Rozpala się na wysokości serca postaci, gdy te przeżywają różne uczucia.

W przedstawieniu światła zmieniają się płynnie: nie ma gwałtownych zmian kolorów ani natężenia. Twórcy unikają również blackoutów (całkowitych wyciemnień) – w ciemniejszych momentach na scenie panuje półmrok, a wszystkie postaci są delikatnie oświetlone i rozpo-
znawalne.

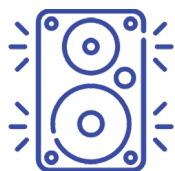
dym sceniczny

W przedstawieniu nie jest wykorzystywany dym sceniczny.

projekcje

W spektaklu nie ma projekcji.

dźwięki

Muzyka w spektaklu jest inspirowana zjawiskiem ASMR (Au-
tonomous Sensory Meridian Response) – uczucia przyjem-
ności i ukojenia, które wywołują określone bodźce. Dźwięki
relaksują i uspokajają, redukują stres, wyciszają. Muzyce to-
warzyszy śmiech, pojedyncze onomatopeje, ciche dźwięki scenicznych
działań, a w finałowej scenie łagodny szepc aktorek.

Cały spektakl jest stosunkowo cichy – nie ma w nim wyraźnych zmian
natężenia dźwięków.

MAPA TREŚCI WRAŻLIWYCH I BODŹCÓW SENSORYCZNYCH W PRZEDSTAWIENIU

UWAGA! W tym rozdziale opisujemy po kolei każdą scenę spektaklu. Jeśli nie chcesz znać szczegółów przed obejrzeniem przedstawienia, przejdź do strony [19](#)

treści
trudniejsze

fabuła

bodźce
sensoryczne

scena I Powitanie

[0:00-4:00]

Zza białego ekranu wychodzą na zmianę dwie aktorki – raz jedna, raz druga. Patrzą w stronę widowni, uśmiechają się łagodnie, znikają.

Wychodzą obie postaci naraz. Zauważają się, podchodzą z zainteresowaniem, dotykają dłońmi. Przeżywają emocje pierwszego spotkania.

scena II Lustro

[4:00-6:40]

Aktorki stoją nieruchomo, jedna za drugą. Światło przygasa. Kołyszają się lekko – światło rozpala się. Zauważają się. Kucają i turlają się, jak w lustrzanym odbiciu. Naśladują swoje ruchy. Dotykają się dłońmi.

scena III Cień

[6:40-8:20]

Światło pada na podłogę. Aktorki zauważają swoje cienie. Cienie rosną i maleją. Aktorki wykonują różne gesty, a cienie naśladują gesty aktorek.

Cienie znikają. Aktorki szukają ich. Próbuje złapać cienie dłońmi, zamykają oczy. Cieni nigdzie nie ma.

treści
trudniejsze

fabuła

bodźce
sensoryczne

scena IV Świątełko

[8:20-11:50]

Na zastonie z boku sceny pojawia się światełko. Aktorka próbuje je złapać, ale światełko gaśnie. Świątełko pojawia się w innym miejscu. Znika. Aktorka zagląda pod zastonę. Znajduje tam pudełko, a w nim – dwie latarki. Aktorki bawią się światełkami.

scena V Nie ma, nie ma...

[11:50-13:20]

Jedna z aktorek znika za ekranem. Druga jej szuka. Na podłodze rozbłyскуje białe światełko. Aktorka łapie światełko w dłoń, przykładając je do serca. Świątełko zmienia kolor na czerwone.

scena VI Jest!

[13:20-18:10]

Na ekranie pojawia się drugie czerwone światełko. Krąży nad głową aktorki, która siedzi z przodu. Do czerwonego światełka dołącza niebieskie. Świątełka bawią się ze sobą. Aktorka bawi się ze światełkiem na ekranie.

W światełku na ekranie pojawia się cień drugiej aktorki. Aktorka bawi się z cieniem.

treści
trudniejsze

fabuła

bodźce
sensoryczne

scena VII Cieniowe światy

[18:10-25:10]

Aktorka wraca zza ekranu. W dłoniach trzyma duże pudełko. Aktorki badają pudełko. Otwierają je, a z pudełka rozbłyśka jasne światło. Na ekranie wyświetlają się cienie twarzy aktorek.

Aktorki tworzą cieniowe światy. Postaci z dłoni wyświetlają się na ekranie.

scena VIII Duża i mała

[25:10-28:10]

Jedna z aktorek podchodzi do ekranu. Robi się bardzo mała. Druga siedzi przy świetle. Jest bardzo duża. Cień dużej aktorki bawi się z małą aktorką. Łaskocze, huśta, podtrzymuje, gdy mała aktorka traci równowagę.

scena IX Ciii...

[28:10-29:30]

Aktorka kładzie palec na ustach. Ciii...

Aktorki zamykają światło w kartonie. Światło ci-chutko pochrapuje. Półmrok.

treści
trudniejsze

fabuła

bodźce
sensoryczne

scena X Odbicia

[29:30-34:00]

Aktorki zauważają dużą, srebrną miskę, która wisi nad sceną. Przyglądają się swoim odbiciom.

Aktorki podchodzą do widzów. Pokazują odbicia dzieci w wypukłej i wklęsłej stronie miski. Podświetlają miskę, a miska zamienia się w lustro weneckie.

Aktorki wkładają latarki do miski. Na suficie i zasłonach pojawiają się delikatne błyski.

Aktorki znikają za ekranem.

scena XI Kolory

[34:00-42:00]

Cienie aktorek na ekranie machają do widzów.

Melodyjny szept zaprasza dzieci i dorosłych, by położyli się swobodnie. Głos opowiada o kolorach. Wraz z opowieścią zmieniają się kolory światła: najpierw jest niebieskie, potem czerwone, zielone, żółte i fioletowe. Aktorki wychodzą zza ekranu. Oświetlają kolorowymi latarkami kulę dyskotekową. W całej sali wirują małe białe, czerwone i niebieskie światełka.

CZY PRZEDSTAWIENIE JEST ODPOWIEDNIE DLA WIDZÓW NEURORÓŻNORODNYCH?

Przedstawienie jest spokojne i bezpieczne. Tempo scen jest umiarkowane, a zmiany następują płynnie. Wzrok widzów naturalnie podąża za ruchem aktorek. Dla dzieci o profilu sensorycznym poszukującym jest to doświadczenie z intensywniejszymi bodźcami wzrokowymi, które odpowiadają ich potrzebom sensorycznym.

W przestrzeni spektaklu dominuje kolor biały. Kolory czerwony i niebieski są wprowadzane stopniowo, płynnie. Intensywniejsze barwy pojawiają się w scenie finałowej. Ta część przedstawienia trwa jednak stosunkowo krótko – odpowiednio, by pobudzić, ale nie zmęczyć. Dla dzieci o profilu sensorycznym obronnym lub wrażliwym może być jednak trudniejsza w odbiorze.

Podczas spektaklu dzieci i dorośli siedzą na dużych, miękkich pufach. Pufy mają różne faktury (miękkie, gładkie, szorstkie, włochate), a ich wybór należy do widzów. Dzieci mogą poruszać się i zmieniać pozycje na pufach: siedzieć, podparć się, leżeć. Możliwość poruszania się sprzyja koncentracji oraz poczuciu bezpieczeństwa.

Spektakl nie ma wyraźnej linii fabularnej. W pierwszej, dłuższej części przedstawienia nie ma również słów – pojawiają się pojedyncze dźwięki, śmiech, onomatopeje. Sceny zbudowane są z obrazów, ruchu, rytmów. Obrazy w spektaklu są otwarte, dają znaczną swobodę w odczytywaniu treści przedstawienia. Tekst w finałowej scenie ma charakter medytacji – szept aktorek przywołuje sensoryczne skojarzenia, jakie mogą budzić różne kolory.

Jeśli Twoje dziecko ma trudności w nowych miejscach i sytuacjach, może przeżywać spektakl mocniej, potrzebować więcej ruchu i ekspresji. W teatrze jest na to miejsce. Pamiętaj tylko, by zadbać o bezpieczeństwo innych widzów i aktorów. Jeśli potrzebujesz, w każdej chwili możesz wyjść, a potem wrócić na salę widowiskową.

Bodźce sensoryczne oraz treści wrażliwe szczegółowo omawiamy w rozdziałach „Światła i dźwięki spektaklu” na stronie [14](#) oraz „Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu” na stronie [15](#)

CZY PRZEDSTAWIENIE JEST DOSTĘPNE DLA WIDZÓW O SZCZEGÓLNYCH POTRZEBACH, W TYM OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI?

Przedstawienie jest dostępne dla widzów o szczególnych potrzebach:

a) osób z trudnościami w obszarze poruszania się:

Scena na Piętrze, na której prezentowany jest spektakl „Świat WOW!”, jest dostępna dla osób z trudnościami w obszarze poruszania się. Widzowie mogą skorzystać z windy w asyście pracownika obsługi widowni. Winda dojeżdża na poziom widowni Sceny na Piętrze. Miejsca na widowni można zająć bez konieczności pokonywania schodów. Liczba miejsc dla osób poruszających się na wózkach jest ograniczona, warto więc zgłosić ten fakt podczas rezerwacji biletów.

b) osób z trudnościami w obszarze widzenia:

Audiodeskrypcję do spektaklu opracujemy w 2026 roku. Będzie miała charakter autorskiej narracji po świecie przedstawienia. Audiodeskrypcję adresujemy do widzów w wieku od 3 lat. Spektakle z audiodeskrypcją są oznaczone w repertuarze skrótem AD. Grupy zorganizowane mogą również zamówić audiodeskrypcję w wybranym terminie prezentacji – możesz zgłosić taką potrzebę z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

Osobom z trudnościami w obszarze widzenia proponujemy warsztat kontekstowy przed rozpoczęciem przedstawienia. Podczas warsztatu badamy, w jaki sposób w teatrze można opowiadać historie przy pomocy światła. Zaprzyjaźniamy się również z cieniami, które występują w przedstawieniu. W czasie zajęć prowadzimy audiodeskrypcję na żywo i korzystamy z pomocy dotykowych. Chęć udziału w warsztacie możesz zgłosić z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

Osobom słabowidzącym polecamy miejsca w pierwszych rzędach – tak, aby mogły lepiej dostrzec szczegóły inscenizacji. Możesz zgłosić taką potrzebę podczas rezerwacji biletów.

c) osób z trudnościami w obszarze słyszenia:

Przedstawienie pod tytułem „Świat WOW!” jest zbudowane z obrazów. Pierwsza część spektaklu jest bez słów. Opowieść o kolorach pojawia się dopiero w ostatniej scenie. Jednak ze względu na jej medytacyjny charakter (widzowie leżą na poduszkach, światło się przyciemnione) przedstawienie nie jest tłumaczone na Polski Język Migowy. Nie jest również opatrzone napisami.

d) osoby z trudnościami w obszarze rozumienia:

Przedstawienie jest dostępne dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną. Spektakl operuje teatralną metaforą, która jest zrozumiała dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną w różnym stopniu. W pierwszej części spektaklu nie ma słów. Obrazy są spokojne, uniwersalne i zachęcają do dużej swobody w odczytywaniu treści przedstawienia. W finałowej scenie aktorki opowiadają o sensorycznych skojarzeniach, które wywołują różne kolory.

Widzowie o szczególnych potrzebach mogą skorzystać z asysty w dostarceniu do budynku Teatru z taksówki lub najbliższych przystanków komunikacji miejskiej. Potrzebę asysty możesz zgłosić z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

W JAKI SPOSÓB TEATR WSPIERA WIDZÓW W ODBIORZE I ROZUMIENIU SPEKTAKLU „ŚWIAT WOW!”?

Na etapie prób generalnych przedstawienie pod tytułem „Świat WOW!” było konsultowane przez grupę dzieci w wieku przedszkolnym.

Aby dowiedzieć się, w jaki sposób powstawał spektakl oraz jakie inspiracje towarzyszyły jego twórcom warto zajrzeć do programu spektaklu pod tytułem „Świat WOW!”. Katarzyna Krajewska, sekretarz literacka i kierowniczką Pracowni Pedagogiki Teatru we Wrocławskim Teatrze Lalek, rozmawia z Piotrem Soroką – reżyserem przedstawienia. Program można nabyć w teatralnym sklepiku.

Przedstawieniu towarzyszą warsztaty dla uczestników w różnym wieku:

- „WOW!” to warsztaty dla uczestników w wieku 1,5-3 lat i bliższych im dorosłych. Podczas zajęć badamy różne właściwości światła i magiczne przestrzenie, które dzięki niemu możemy stworzyć. Wykorzystujemy proste zjawiska optyczne do własnych czarów. Posługujemy się przy tym przedmiotami, które znajdziemy w większości domów. Warsztaty odbywają się w przyjaznej sensorycznie przestrzeni i w swobodnej atmosferze.

Autorkami warsztatu są Marta Kurowska, specjalistka ds. dostępności i edukacji oraz Alicja Pietrucka, reżyserka światła w spektaklu „Świat WOW!”

- „Światło i cień” to warsztaty dla uczestników w wieku 3-6 lat i bliższych im dorosłych – szczególnie serdecznie zapraszamy osoby z niepełnosprawnością wzroku. Podczas zajęć badamy zjawisko światła: sprawdzamy, jakie ma właściwości i wpływ na to, co dzieje się wokół nas. Bawimy się kolorami i znajdujemy ich ekwiwalent w dźwięku, dotyku, smaku i zapachu. Szukamy własnych cieni i zaprzyjaźniamy się z cieniami, które występują w teatrze. Spotkaniu towarzyszy audiodeskrypcja i pomoce dotykowe.

Autorami warsztatów są: Marta Kurowska, specjalistka ds. dostępności i edukacji oraz Robert Maniak.

Dodatkowe wsparcie dla widzów o szczególnych potrzebach opisujemy w rozdziale: „Czy przedstawienie jest dostępne dla widzów z niepełnosprawnościami?” na stronie [20](#)

SŁOWNICZEK TRUDNIEJSZYCH POJĘĆ

AD»

AUDIODESKRYPCJA – słowny opis warstwy plastycznej spektaklu, dostępny dla osób z trudnościami w obszarze widzenia. W repertuarach i na stronie internetowej audiodeskrypcja jest określona skrótem AD. Podczas przedstawienia osoby, które potrzebują audiodeskrypcji, odsłuchują ją na specjalnych odbiornikach ze słuchawkami. Lektor opisuje jak wygląda scenografia, kostiumy oraz działania aktorów. Audiodeskrypcja nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą jej. Podczas warsztatów prowadzimy audiodeskrypcję na żywo – prowadzący opisują na głos wygląd osób, przedmiotów i działań.

DOSTĘPNOŚĆ – możliwość skorzystania z różnych miejsc i wydarzeń bez ograniczeń. Dostępność obejmuje obszary widzenia, słyszenia, poruszania się, rozumienia i czucia. Dzięki odpowiednio zaplanowanym wydarzeniom oraz wykorzystanym technologiom i udogodnieniom w spektaklach, warsztatach i oprowadzaniach mogą wziąć udział m.in. osoby z niepełnosprawnościami, neuroróżnorodne, seniorzy, rodzice małych dzieci i wiele innych grup. Nie tworzymy osobnych wydarzeń, ale dbamy o to, byśmy mogli wspólnie doświadczać teatru.

PL

NAPISY DO SPEKTAKLI – są to napisy w języku polskim, które wyświetlamy podczas wybranych wydarzeń. Napisy służą głównie osobom g/Głuchym i słabosłyszącym. Nie wszystkie osoby z niepełnosprawnością słuchu znają Polski Język Migowy i to właśnie napisy pomagają im w poznaniu treści wydarzenia. Podczas spektaklu napisy są wyświetlane na ekranach, umieszczonych z boku sceny. Ekran nie zastępuje obrazu, ani nie przeszkadza w odbiorze. Na ekranach, poza kwestiami postaci, autor napisów wyświetla również opisy najważniejszych dźwięków w spektaklu lub rodzaj muzyki, która towarzyszy scenie.

NEURORÓŻNORODNOŚĆ – określenie na różne funkcjonowanie ludzkich mózgów w takich obszarach, jak uczenie się, kontakty społeczne, skupienie uwagi, przeżywanie i okazywanie emocji, i wielu innych. Może obejmować osoby w spektrum autyzmu, spektrum ADHD, wysoko wrażliwe, w kryzysach zdrowia psychicznego. Neuroróżnorodność odchodzi od wcześniejszych koncepcji zaburzeń rozwojowych lub czynników środowiskowych. Zwraca uwagę na naturalne różnice między ludźmi oraz empatię i komunikację, dzięki którym możemy razem funkcjonować.

POLSKI JĘZYK MIGOWY – język, którym posługują się osoby g/Głuche. Jest to system znaków – gestów, które odpowiadają słowom i zwrotom w języku polskim. Dodatkowo w Polskim Języku Migowym istnieją znaki, które odpowiadają pojedynczym literom alfabetu i cyfrom. Polski Język Migowy ma swoją własną gramatykę, różną od gramatyki języka polskiego. Gdy w repertuarze lub na stronie internetowej zobaczysz skrót PJM to znaczy, że podczas spektaklu lub warsztatu będzie obecny tłumacz Polskiego Języka Migowego. Tłumacz będzie tłumaczyć wydarzenie lub pomoże w komunikacji z osobami g/Głuchymi.

TEKST OBJAŚNIAJĄCY – dodatkowy tekst, który towarzyszy spektaklowi. Wspiera osoby z trudnościami w obszarze rozumienia w interpretacji metafor teatralnych, rozumieniu trudniejszych słów lub podążaniu za fabułą – w przypadku retrospekcji lub wielu wątków. Podczas spektakli teatralnych osoby, które potrzebują tekstu objaśniającego, odsłuchują go na specjalnych odbiornikach ze słuchawkami. Lektor podpowiada znaczenie słów, obrazów i sytuacji, łączy wydarzenia i jest przewodnikiem po świecie przedstawienia. Tekst objaśniający nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą go.

KONTAKT

Jeśli chcesz kupić bilet na przedstawienie „Świat WOW!”, możesz skontaktować się z pracownikami Biura Organizacji Widowni:

nr telefonu: 71 335 49 11 lub 71 335 49 12 lub 71 335 49 49

e-mail: widownia@teatrlalek.wroclaw.pl

Pracownicy Biura Organizacji widowni pomogą Ci wybrać odpowiednie miejsce oraz kupić bilet. Pracownicy Biura Organizacji Widowni pracują od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30.

Jeśli potrzebujesz informacji o dostępności przedstawienia dla osób ze szczególnymi potrzebami, tłumaczenia PJM lub asysty, możesz skontaktować się z Martą Kurowską, specjalistką ds. dostępności i edukacji:

nr telefonu: 71 335 49 09 lub 504 54 74 26 (tylko sms)

e-mail: marta.kurowska@teatrlalek.wroclaw.pl

Specjalistka do spraw dostępności i edukacji pracuje od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00 oraz podczas wybranych dostępnych wydarzeń.

Tekst: Marta Kurowska

Projekt plakatu / okładki: Dawid Ryski

Materiały audiowizualne i opracowanie graficzne: Robert Maniak

Zdjęcia: Natalia Kabanow, Robert Maniak

Konsultacja: Lidia Kurczaba, Justyna Mańkowska-Kaczmarek

Projekt „Teatr wrażliwy. Wzmacnianie kapitału społecznego poprzez działania włączające Wrocławskiego Teatru Lalek” dofinansowano ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO dla Kultury), współfinansowanego przez Unię Europejską – NextGenerationEU.

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

